

פ ר ו ט ר ק ר ל ס ס' 71/7
מיטיבת ועדת הכספים מיום א', י"ט באדר תשט"ו -
13.3.55, בתע"מ 10.15

נוכח: חברי הועדה: י. גורי - היו"ר
ח. אריאב
ק. לוז
א. ציזלינג
א.ט. גביחובסקי
ש. דיין

פוזמנים: סר קוקיה - מנהל משרד המספטים
סר אייזנברג - מנהל בתי-המשפט
סר ארנון - הסכנה על אגף התקציבים במסגד האוצר

סדר-היום: הצעת התקציב לשנת 1955/56 (משרד המספטים ומעיינים אחרים)

היו"ר י. גורי: פותח את הישיבה.
(קורא סעיפי תקציב משרד המספטים)

סר קוקיה: התקציב שיועמד לרשות משרד המספטים ביטח התקציב הבאה, אם כי הוא מוגדל ב-687 מלף ל"י, לעומת התקציב של השנה השוטפת, הרי הוא בא להוזיק את הקיים. אין בו אפשרות כלשהי לתוספת כוח-אדם בהרואה לכוח-האדם שהיה לנו אשתקד. ההעלאה היא לכיסוי ההתיקרות בהוצאות ארגוניות שונות. הייתי רוצה לציין שהוצאות אלה עלו בקטר לבדיקת גוריות בחקירת סקרי טרות בלתי טבעיים ותשלום שכר בטלה לעדים.

לטענה יש קיצוצים בכוח-אדם. בלשכה הראשית מספר המשרות הוא 91, המשרד הציע בזמנו 97 משרות, אולם בוטלו 5, הועברו לסעיף פעולות 2 ונוספו 3. בוטלו המשרות - קצין קטר, פקיד מודיעין, נסח ראשי (משרה חשובה מאד היות ויש רשות לשר המספטים להוציא נוסח הדט של חוקים מיטי הטנדט), סג"ח ה"רשות" בערבית, סתרגם פסקי-דין לאנגלית. המשרה המחרונה היתה מאד רצויה, סתום שיש התענינות גדולה מאד בחוק לנרץ על החומר המספטי של המדינה.

לעומת זאת נוסף פקיד במחלקת החשבונות ומרכז לשכת הטעד בירושלים, קיימות היום שתי לשכות טעד מספטי מספרותן להוטיט טעד מספטי למיעוטי יכולת. הרחבנו את המסגרת של הכפעל הזה. המשרה הטליטית שנוספה היא - מזכירה למרכז הטעד בתל-אביב; עד עתה העבודה נעשתה בלי מזכירה. יש עוד שתי משרות שהועברו לסעיף פעולות מסעיף מסכורת טלפוניטיות.

בתביעה הכללית בוטלו המשרות: עוזר פרקליט המדינה, מזכירה-כתבנות לפרקליט נפת המפלה, מזכירה-כתבנית לפרקליט נפת התיכון ופקיד-לבגלר במחוז חיפה. נוספו ילש משרות של סגני פרקליטי המחוזות, אשר יטפלו בענייני סס הכנוה. יש כעת מבצע להגסט תביעות פליליות נגד אנשים שמסתטליה מתשלום סס הכנוה. לפרקליט המדינה הועבר עודב אחד מסעיף מסכורת לסעיף פעולות. 5 משרות נוספות שהוצעו על ידי המשרד לפרקליט המדינה לא נראסרו.

במחלקת הרישום והסדר קרקעות, טלפוניטית הועברה מסעיף מסכורת לסעיף פעולות.

ח. אריאב:

מה פירוט העברה לפעולות?

סר קוקיה:

מבטלים משרה בתקציב והמסכורת מחולטת
בתקציב פעולות ארגו ניות.

באגף האפוסטרופוס הכללי לא חלו כל סנויים.
בקטת המשרד היתה להגדיל במתי מסרות את התקן, אולם היא לא אושרה.

ח. אריאב:

אם טעבירים עובדים לסעיפי פעולות פירוט
הדבר שיש הקטנה?

סר קוקיה:

טעודד יותר מצב ההכנסות.
באוסדן לשנת 1954/55 הועמד סך כל ההכנסות
על סכום של 3,564,000 ל"י. אולם הודות לפעולות גביה יעילות יותר עברנו
את האוסדן, ובחודש דצמבר הסתכסה ההכנסה בסכום של 3,780,000 ל"י. עד
סוף שנת הכספים הגיע ההכנסה ל-5 מיליון ל"י ויותר. כלומר - ב-1.5 מיליון
ל"י על האוסדן. אך ורק מחברות קיבל הרשם הכללי בתקופה ט-1.4.54 עד ה-3
לינואר 1955, הכנסה מתחלום אגרות 678 אלף ל"י - רישום שותפויות כ-26 אלף
ל"י, שטות עסק כ-400 אלף ל"י וגביית אגרות שנדחו, במסכות משרד
המספטים, 136 אלף ל"י. סכום האגרה השנתית שניגבה בפברואר 1954 מחברות
ושותפויות הגיע לרבע מיליון ל"י. יש לשער שהסנה ייגבה סכום גדול יותר.

מתוך 12 אלף חברות שילפו את האגרה
לשנת 1954 למעלה מ-9 אלף, ואילו מתוך 8 אלף שותפויות, הקיימות לפי
המסוער - כל אין לנו סטטיסטיקה מלאה - שילפו כ-2300 שותפויות בלבד.

מעבור לאגף הרישום והסדר קרקעות. ההכנסה
מטעמי רישום הגיע בתקופה ט-1.4.54 עד ה-3.1.55 ל-1,261,764 ל"י.
מספר העסקות שנרשם באגף זה הוא 17,284. מספר הפעולות שחל עליהן מס שבת
מקרקעים הגיע ל-1011 וסכום ההכנסה מס זה - ל-402,367 ל"י.

א. ציזלינג:

בדברי ההסבר, אתם מכנייטים את ההכנסה
הזאת כהכנסה של משרד המספטים, ואילו בתקציב
אין הכנסה זו בכלל בתקציב מטרדכם.

סר ארנון:

בדברי ההסבר זה מופיע רק לסם ידיע, אבל
זה למעשה חלק מההכנסה של המדינה.

סר קוקיה:

אגף האפוסטרופוס הכללי. עד סוף ינואר 1955
נתקבלו 13 צווי קבלת נכסים - פשיטות רגל.
באותה תקופה, שנה לפני כן, היו 7 צוויים ובשנת הכספים 1952/53 היו 4
צוויים של פשיטות רגל. יש עליה ניכרת במקרי פשיטת רגל. ערך החוב הוא
1,292,000 ל"י. האקטיב המסוער, לפי הערכה שלנו הוא 250 אלף ל"י. הפער הוא
גדול ביותר.

עד סוף ינואר 1955 היו 6 מקרים של פירוק חברות
לעומת 10 מקרים שהיו בשנה שעברה. כאן יש ירידה. ערך החובות במקרה הראשון
הוא 298 אלף ל"י, במקרה השני - 1,455,000 ל"י.

הינ'ר י. גורי:

ברצוני להציג כמה שאלות.
פעולת האפוסטרופוס הכללי צמודה להסדר
עניינים שונים של נכסים שבעליהם אינם, אולי גם לא ידועים, וגם לו ידוע

שתי אפשרויות יהיה לבוא אתם בכגע. השאלה היא, ההוצאות על חשבון הטיפול בעניינים אלה האם תוכל הוועדה לגבותן בבוא הסועד, כלומר, שהן לא תחולנה על סדר הכספים.

מר קוקיה:

לאפשרויות יש סכנות להטיל את ההוצאות בקשר עם הנהלת רכוש או עיזבון על

העיזבון עצמו, והוא עושה זאת.

היו"ר י. גורי:

האם לא כל ההוצאות שתקפות בתקציב?

מר קוקיה:

לא. לאפשרויות יש סכנות להטיל על הנהלת העיזבון הוצאות נוספות שאין מקומן

בתקציב. הוא, לפיכך, יכול להעסיק רואה חשבון ולשלם לו מהסכומים העומדים לרשותו מהעיזבון.

היו"ר י. גורי:

אם מוציאים 87 אלף ל"י לניהול נכסים שונים וההכנסה היא כ-5000 ל"י,

הרי יש הפרש גדול מאוד הצריך להתכסות על ידי הטלת הוצאות אלה על הנכסים עצמם. יתכן שאם אפשר לקבל עכשיו את ההכנסות הללו, אבל צריך לזקוף אותן על חשבון בעל הנכסים, כדי שייגבו בבוא הסועד. כפי הנראה זה לא נעשה.

מחלקת השמאות. תקציבה הוא 51 אלף ל"י,

עוד צריך להויריד כ-16 אלף ל"י הפחתות - השתתפות ברשות הפיתוח - כלומר, ההוצאות של מחלקת השמאות הן 35 אלף ל"י. אבל גם מחלקה זו משפלת בעניינים אשר ההוצאה צריכה להתכסות על ידי הכנסה מסויימת. אינני טוען לאיזון קופה צריכה להיכנס ההכנסה, אבל אני אינני מוצא הכנסה מיוחדת על חשבון הטיפול של מחלקת השמאות.

שאלה זו אסאל לפען דעת, ללא כל טענה:

האם שביתת המזרח של המשפטנים, אשר השפיעה פה ושם על פעולות סדר המשפטנים, יש בה כדי להשפיע גם על ההכנסות, ובאיזו מידה?

מר קוקיה:

כל האגפים של סדר המשפטנים עובדים בשעות העבודה הרגילות - זה כולל

מחלקת השמאות, אגף האפסטרופוס הכללי, מחלקת רישום והסדר קרקעות, שעות נוספות עובדים בלשכה הראשית בלבד, אצל פרקליט הוועדה. פרקליטים חייבים לעבוד שעות נוספות כדי להפיק את המשפטנים, בהם צריכים להוסיף למחרת בלשכת היועץ המשפטי ולשכת המנהל הכללי יש גם כן שעות נוספות, אולם הספדר הכללי של האנשים העובדים שעות נוספות מצומצם, אם נשורה אותו למספר הכללי של העובדים במסדר. יתכן שהמערך המשפטי לעבוד ספדר שעות אחר הצהריים, מחוץ למסגרת העבודה הרגילה, אבל זה לעתים רחוקות. שעות עבודה מיוחדות יש בעיקר אצל הפרקליטים. לכן הכנסות הוועדה לא תפגענה כתוצאה מהשביתה.

ח. אריאב:

יש לי שתי שאלות אקטואליות:

(א) באיזה סכום מתבטאת תביעת המשפטנים?
(ב) האם אפשר למצוא את הסכום הזה בתוך התקציב הקיים על ידי צמצום וקיצוץ?

מר קוקיה:

שאלה זו חלה גם על מספר יועצים משפטיים מחוץ לעובדי הוועדה. 177 משפטנים מסרתי

את הוועדה בכל מסרדי המשפלה. החישובים שנעשו הביאו לידי סכום של 150 אלף ל"י ברוטו או 300 אלף ל"י נטו. בתוספת זו נוכל לטפס את תביעותיהם של המשפטנים בוועדה.

התשובה לשאלה השניה שלילית, לא נוכל יותר

לצמצם את התקציב שלנו.

ח. אריאב:

אולי אפשר להגדיל את ההכנסה על ידי הגדלת אגרות מסויימות על הופעות בבית-

המשפט.

טר קוקיה: חושבני שהגענו בנוגע לגובה האגרות לשיא. בסיורי באירופה בוכחתי לדעת שהאגרות אצלנו, לפתיחת דלתות בית-המשפט, הן גבוהות לסדי. באנגליה כלל לא קיימות אגרות כאלה, מזרח באנגליה מגיש תביעה משפטית בלי לשלם כמעט כל אנדא, אולם סכר השרחה לעורך דין הוא גבוה מאד. על תביעה של 100 ל"י משלמים אצלנו 5%.

א. ציזלינג: בדברי ההסבר יש טבלה על מספר התיקים בבתי-המשפט: כמה הוגשו, כמה נתבררו וכמה טרם נתבררו. האם אלה שטרם נתבררו שייכים לדטום של עריכת דברי ההסבר?

טר אייזנברג: 38 אלף תיקים אלה תלויים ועומדים ביום זה וזה, כולל את הקודמים.

א. ציזלינג: ביחס להגשת ומי-הגשת תביעות משפטיות בעניינים שהם ענייני הציבור ולא ענין של תביעה אזרחית; האם כל דבר אשר נמצא בתחום סמכותו של סבקר הסדינה, אם נמצאה עבירה תוך כדי עבודתו היא מועברת אוטומטית לתובע או לא?

טר קוקיה: מועברת אוטומטית.

א. ציזלינג: האם כל עבירה שנתגלתה תוך כדי פעולה של אחד מסרדי המשלה, הסיקול להגיש תביעה הוא בידי המשרד או בידי התובע הכללי?

טר קוקיה: במקרה שמתעורר חשד על עבירה סמוימת, המשרד באופן אוטומטי מעביר את החקירה לידי הסדינה. המשרד, במימנה את חקירותיה, מעבירה את תוצאותיהן לפרקליט הסדינה, היועץ המשפטי, והם קובעים אם יש להגיש תביעה או לא. במקרה שהחומר אינו מספיק, היועץ המשפטי נותן הוראות להרחיב את החקירה, כדי למלא את החסר ולהעמיד את הנאשם לדין. סיקול הדעת הוא בידי היועץ המשפטי ופרקליט הסדינה.

א. ציזלינג: האם המשרד חייב להעביר למטטרה כל מקרה שהוא חושד בעבירה?

טר קוקיה: כן.

פ. לרוז: בסעיף בקשר לחוקה חדשה טוקצב סכום של 1000 ל"י בלבד, כלומר שליש של עובד; בסעיף בית דין לפניעת ספטרות טוקצב סכום של 500 ל"י; אני מבקש הסבר, איזה פעולות מתכוונן המשרד לבצע בסכומים קטנים אלה.

בסעיף הגבה על אסירים מאוסרי אמנעים, אני מבין שהכוונה היא לאנשים שנחבשו לדין. ההגבה צריכה להיות בדרך-כלל על חשבון הנחבש, אבל אם הוא מחוסר אמנעים הסדינה נותנת לו הגבה. כיצד יוכל להספיק למטרה זו סכום כה קטן?

טר קוקיה: לא בכל מקרה מסנים עורך-דין להגן על אסיר. לפי התקנות הקיימות יכול נשיא בית המשפט למנות עורך דין רק כשהפטע רציני וחסור וכשמתעוררות בעיות משפטיות שאין לסווא להן פתרון אלא בעזרת עורך-דין. שר המשפטים עומד להקים ועדה שתמליץ על התקנות תקנות חדשות אשר תאפשרנה קבלת סעד משפטי על חשבון הסדינה בצורה יותר רחבה. בראש הועדה ישב שופט העליון לבדו.

בקשר לבית דין לפניעת ספטרות, הכוונה היא לא לתשלום שכר חברי בית הדין ועדים כי אם הוצאות אדמיניסטרטיביות קטנות ביותר.

הסעיף על הוצאות בקשר לחוקה חדשה טכנון
להוצאות אש"ל לאנשים היושבים בוועדת הניסוח, לבטיעות וכו'.

הינ"ר י. גורני:

הסעיף על ספריה סקצועית חוזר בכל
שנות התקציב במסגרת ההוצאות החד פעמיות.
הספריה תמיד טעונה הרחבה, בדרך איפוא שהוצאה זו היא קבועה ולא חד פעמית.

מר ארנון:

היה דיון בענין זה, כי אנו חושבים שהסם
של הסעיף הזה "הוצאות חד פעמיות" אינו
הסקעות. בכל זאת לא רצינו לשנות השנה את
ידי שיתוף פעולה בין מבקר הסדינה ואגף
מוצלח. הכוונה בזמנו היתה על
סם הסעיף, אנו מקווים כי על
התקציבים יימצא פתרון לשאלה.

הינ"ר י. גורני:

ישנו סעיף על כריכת ספרים, לרבות ספרי
אחוזה וספרי נוטריון בסכום של 11 מלף ל"י.
נראה לי שזה סכום גדול מדי.

מר סוקייה:

כריכת ספרי אחוזה היא כריכה מיוחדת במינה,
מפני שהיא צריכה להחזיק מעמד שנים רבות.
חלק הכריכה הוא מאלומיניום וחלק-סבך מיוחד. הכריכה של ספרי טלפס עולה
גם כן הרבה. אבל קשה לוטר מהו מספר הספרים להם מיועד סעיף זה. הסעיף
הוכפל בהשוואה לשנה הקודמת בגלל התיקרות הוצאות הכריכה.

הינ"ר י. גורני:

מהו מצב העדכניות של הטיפול במספטים, האם
המצב טובח את הדעת, האם חוסלו על היגורים
שהיו בשנים קודמות?

א. ציזלינג:

אני מאד מתרשם מן העובדה שבשנת 1954
הוגשו בסך הכל 90 תביעות למניעת הפקעת
סערים ופטרות. קראתי את הדו"ח של סגן מזכיר הממשלה בענין חברות הסקרים
והסתנות. לפי זה אני יכול לקבוע שזהו ענין המסיף יותר מ-90 עבירות
בנוגע למחיריהם וכו'. חומר זה הוגש למספט או לא? ואם לא - מדוע?

א.מ. גניאוונסקי:

אני רוצה לקבל פרטים על דיוור בתי-המספט.

בקשר לענין זיופי טזון; קראנו בעתונות
על מספטים של כמה בעלי מסעדות. התרשמתי מהיחס הקל של הסופטים - הטילו
קנסות של 2-3 ל"י. האם פסקי-דין כאלה אינם מביאים לידי הורדת
הערך והחשיבות של המספט? אני רוצה לדעת האם יש איזו בקורת על הסופטים,
האם יש אסיפות של סופטים לשם בקורת עצמית על פסקי-דין כאלה?

מהו מצב הסידורים הכללי בתי-המספט?

האם קיימת עוד אותה צפיפות, האם אין אפשרות לספר את הסדאח החיצוני
של האולמות וחדרי ההסתנה, להעמיד מסלים בשביל הסחכים וכו'? הדיתי
מבקש להוסיף לתקציב סכום מסוים למטרה זו.

ס. דיין:

אנו יודעים שחברות הסקרים מייבאות לארץ
חבילות על שמות פיקטיביים. זה במסך שנים
ובמספרים גדולים. למה התובע הכללי אינו תובע חברות אלה לדיון? אם אין
דרך - צריך למצוא אותה.

סגן שר המסחר והתעשייה הביא לפנינו כמה
פסקי דין בקשר לזיופי טזון, הוטלו קנסות בסך 2 ל"י על עבירות כגון
אי-סקילת הלחם במסקלו הנכון (ואם תעשו חששון, זה מביא רווח עצום).
הוא טען: איננו יכולים בדרך אדמיניסטרטיבית להפסיק את עבודת המפעל.
אבל אם מביאים אנשים למספט וטטילים עליהם עונשים כאלה - המספט מאבד
את שכו בעיני הקהל. אני מבין שיט חוקים, אבל צריך להיות גם הגיון.

הינ"ר י. גורני:

מהו מספר האקזמפלרים של הפירסומים הרשמיים -
יקלוט הפרסומים, קובץ התקנות, הצעות חוק
ומספר החוקים?

טר קוקיה:

ילקוט הפירושים מוצא כלמעלה ט-1500
אקזמפלרים, הוא הדין לגבי קובץ התקנות
וספר החוקים; הצעות חוקים מוצאים בספר קטן יותר.

היו"ר י. גורני:

הפירסום של הצעות החוק, לאחר הנחתן
על שולחן הכנסת בסטנסיל, נראה לי טיזת,
כי הצבור אינו קורא את הצעות החוק.

טר קוקיה:

דוקא הוא קורא אתן, הוא מעוניין בדברי
ההסבר הרצופים להצעת החוק. הסטנסיל
פיועד לחברי הכנסת. אם חברי הכנסת יודיעו שאינם מעוניינים בסטנסיל, אנחנו
טוכנים לבטל הדפסה זאת. כוונתנו היא לשרת את חברי הכנסת, שהצעת החוק
תהיה לנגד עיניהם לפני הדפסת ההצעה הכחולה.

היו"ר י. גורני:

האם נתעוררה פעם בסדר המספטים השאלה
העקרונית על פירסום הצעות חוקים מסויימות,
שיש להן חשיבות רבה מבחינה צבורית, לפני שהן מגיעות לדיון בכנסת?

טר קוקיה:

אנחנו עושים זאת לפעמים, למשל - חוק הירושה
וחוק הראיות.

היו"ר י. גורני:

אבל יש עוד חוקים רבים שהציבור, או חלק
ממנו, מעוניין בהם.

טר קוקיה:

אנו שוקלים את סידת ענין הצבור בהצעת
החוק.

היו"ר י. גורני:

האם יש לכם סמכות מכסלוקיבית לעשות זאת,
ללא אישור המטסלה?

טר קוקיה:

כן.

א.ט. גניחובטטי:

יש הרבה פסקי-דין של בתי-המשפט שאין להסיגם.
אני חושב שאין כאן ענין של הוצאה גדולה,
מדוע מסדר המספטים לא ידפיס את כל פסקי-הדין של בית-המשפט העליון ובתי-
המשפט המחוזיים? יש הרבה אנשים המעוניינים לקנות ולקדוא את פסקי-הדין האלה.
אינני מבין מדוע מסאירים זאת בידי ידיים פרטיות.

טר איזנברג:

אמסור סקירה קצרה על הנהלת בתי-המשפט.
בתי-המשפט מהורים יחידה נפרדת בחוף מסדר
המספטים. אנו דרשנו תוספת של 14 עובדים וקיבלנו רק 6. דרשנו לבית-המשפט
העליון תוספת של עובדים, מפני שבשנה החולפת היה בית-המשפט העליון מורכב
מ-5 שופטים ושיטתו בו 4 פקידים מסירה, 4 כתבניות ו-6 מזכירים מספטיים;
כיום בית-המשפט העליון מורכב מ-9 שופטים, והספק העבודה גדל בשיעור ניכר.
לכן היה צורך דחוף במינוי פקידים נוספים. דרשנו שני מזכירים מספטיים,
שני פקידים מסירה, מזכירה-כתבנית וחניך, והצלחנו לקבל רק עובד אחד - כתבנית.
כיום מוציאים יותר פסקי-דין, כתבנית זו תבוא לעזרה להדפסת פסקי-הדין של
השופטים.

מבקר הסדינה לחץ בשנה החולפת שיטונו

מבקר הסבונות. עד השנה החולפת לא היה תפקיד זה קיים. בשנה החולפת הצלחנו
לטנות רק אחד והשנה דרשנו תוספת של שניים. הצלחנו לקבל בסך הכל שני
מבקר הסבונות, ולפי דעתי מספר זה אינו מספיק בהחלט, כי בחוף שלפחות בכל
בית-משפט מחוזי יהיה מבקר הסבונות קבוע, כן גם בבתי-המשפט השלום.
בקורת זו רצויה מאד, בטעה שהאנשים מגישים מספטים הפקיד עלול לטעות, לקבל
אגרא יותר קטנה מאשר החוק קובע. כך גם לגבי גביית קנסות, ואם הפקיד ירגיש
שיטנה בקורת הוא ישים לב יותר. לאחר מינוי שני מבקרים נוספים תחלנו
לגבות את הסכומים שלא נגבו, פיגורים אלה מסתכמים במלפי ל"י.

דרשנו תוספת של שני שופטים בבית-המשפט המחוזי בחיפה, כמובן דרוש גם מזכיר ראשי, לבלר ופקיד מסירה. הטעם בבית-המשפט המחוזי בחיפה הוא די קשה, המחוז גדול מאוד, יש הרבה משפטים פליליים וטעמם רצח. כדוגמה אני יכול להביא מספריי מסוף חודש אוקטובר 1954: משפטים תלויים ועומדים - בחיפה 296, בתל-אביב 253 (פסעים); תיקי עוונות - 261 בחיפה לעומת 183 בתל-אביב. בין תיקי הפסעים יש 13 תיקי רצח, אשר צריכים להתברר בפני 3 שופטים וכל משפט נמשך ימים ושבועות. בסך הכל יש 10 שופטים מחוזיים בחיפה, מספר זה אינו טפסיק, לכן דרשנו תוספת של 2 שופטים, אבל לא קיבלנו אותם.

כדי להקל על בית המשפט בחיפה פתחנו סניף של בית המשפט המחוזי בנצרת. עלה בידינו להעביר שופט מבית-המשפט המחוזי בתל-אביב לנצרת. הוא יטעם את המשפטים באינטנסיביות ראשונה ועל ידי זה יקל על בית המשפט המחוזי בחיפה.

דרשנו שופט שלום, מזכיר, לבלר ופקיד מסירה עבור פתיחת בית-משפט ברמת-גן. מספר התושבים ברמת גן מגיע ל-130 אלף, עם הסביבה, ותושבי רמת-גן צריכים כעת להיטלטל לתל-אביב כדי לנהל את משפטיהם. תמיד רצוי שהשופט ילך אל הקהל ולא הקהל אל השופט. אולם לא הצלחנו לקבל תקציב לפתיחת בית-משפט ברמת גן.

מערכת פסקי-הדין. לפי התקן ישנם 4 עובדים, אבל למעשה עובדים 6 עובדים, שני עובדים שאלנו - אחד ממשרד המשפטים ואחד מבית-המשפט העליון, ואת שניים אלה היה עלינו להחזיר, באופן שנסמרו 4 עובדים. ביקשנו שני עובדים נוספים, ופקיד חניך-שליח. משרד המוצר בענה וקיבלנו שני עובדים אלה עם האליח.

כדי שנוכל לקבל עוד שלשה עובדים - לנצרת, פתח-תקווה ונתניה - הייתי נאלץ לוותר על שופט שלום, על מזכיר ועל סמט.

אשר לדיור בית-המשפט. מצב הדיור רע, כמעט חרפה מס' בעיקר רע בבתי-המשפט השלום בתל-אביב, פתח-תקווה, וחברות, ירושלים. דרשנו תקציב ממשרד הפיתוח על סמך לרכוש בנין בתל-אביב-יפו והצלחנו לקבלו - חלק בתקציב לשנת הכספים 1955/56 וחלק בתקציב לשנת הכספים 1956/57. הסכום הוא בערך של 400 אלף ל"י.

שר ארנון: אני חושב שהקצבה היא בגבול של 250 אלף ל"י.

שר אייזנברג: אנו עומדים לרכוש בנין ביפו, על ידי בית-המשפט המחוזי. זה יקל על מצב הדיור. לבית-המשפט בפתח-תקווה השגנו תקציב של 8 אלפים ל"י על סמך להרחיב את הדיור באותו בנין בו נמצא בית-משפט השלום.

אשר למצב הכללי בבתי-המשפט, הרי הוא הולך ומסתדר, בזר שחוסלו כמעט כל הפיגורים ב-80%. בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב הטעם היה קשה, כיום אפשר לשמוע משפט 4 חודשים לאחר הגשת התביעה, עירעור-כעבור 3 שבועות. בירושלים הטעם עדיין קשה, חסר שופט שהועבר לבית-המשפט העליון, אנו עומדים לסנות אחד במקומו. בחיפה הטעם גם כן קשה, אבל שופטים משפטים במספר גדול יותר גדול מאשר הגשת תביעות. אנו מקווים כי בסוף שנה אחת כל בתי-המשפט יגיעו למצב כזה, שאפשר יהיה לחסל תביעה משפטית 4 חודשים לאחר הגשתה. בהשוואה לסדירות החדות הטעם שלנו מזהיר. בסדירה כמו ארצות הברית סחכים עד 3 שנים לסמייעת בירור משפטי לטיוח - עד 6 שנים. באנגליה הטעם גם כן קשה, משום שמספר הפסעים הולך וגדל.

אנו נתקלים בקשיים בקשר להעברת שופטים ממקום למקום. בהתאם לחוק השופטים שר המשפטים יכול לצוות לשופט לעבור למחוז אחד, אבל אנו לא נוכל לעשות זאת כל עוד לא הבטיחו לשופט את האסל הדרוש. כיום שופט כקבל אס"ל כמו פקיד גבוה. השופטים אינם מוכנים להסתפק בו. אני פניתי לוועדת הכספים בענין זה, אבל הועדה סירבה להענות לבקשה זו.

האם אין אפשרות להעביר מספסים מסחור לפחור?

א. ציזלינג:

לבית המשפט העליון יש סמכות להעביר,
במקרים יוצאים מן הכלל, את שמיעת המשפט
למקום אחר, אבל זה רק במקרים יוצאים מן הכלל.

מר קוקיה:

אני רוצה להסביר מה היו ניסוקי הסירוב
של ועדת הכספים להגדלת דמי האס"ל.

היור"ר י. גורי:

חשבנו שהדבר הזה עלול לגרום טיבוכים גדולים, בינתיים נתקבלה החלטה
להגדיל את דמי האס"ל ב-26%.

מר מייזנברג:

אני חושב שבפחות 10 ל"ל לא יוכל שופט
להסתפק. הוא זקוק לחדר מיוחד על מנת
לעבוד ולכתוב פסקי-דין. זהו החשבון המינימלי במלון בדרגה בינונית.
החשבות של ועדת הכספים אינם סוצדקים. אין אנונו דורשים אס"ל בגובה
כזה בשביל שופט לנוסע יום בשבוע, אלא בשביל שופט שועבר לזמן מסוים,
ל-6 חודשים לפסל. על ידי העברת שופטים מסחור לפחור נימנע מלמנות שופטים
נוספים. ישנה אפשרות למנות שופט מחורי בירוטלים וחבל - יכולנו להעביר
שני שופטים מול-אביב לירוטלים והם היו מחסלים את העבודה. מבקש את הועדה
לדון בענין זה מחדש, אני חושב שבפלה כאן טעות.

לענין הפרקליטות יש מחסור פרקליטים.

שופטים שנומעים מספסים פליליים פונים אלי בתזכירים ומבקשים לקבל פרקליט.
השופטים מוכנים להוציא יותר עבודה אם יהיו יותר פרקליטים, ואלה צריכים
להיות בעלי רמה גבוהה. משרד המשפטים בצדק טוען שאינו יכול להשיג פרקליטים
טובים מכיוון שהמסכורת נפוכה. וזה פוגע בטדינה. אם הפרקליטות אינה עומדת על
הגובה, המסילה מפסידה עשרות אלפי ל"ל.

בשאלה שאלה לגבי הגשת מספסים. צריך להגדיל

בין שופטים ובין התביעה הכללית. שופט שומע את המשפט שמביאים לפניו,
אין זה מפתקידו לדמוג שיגישו תביעות.

אשר לקנסות שהוטלו - הבעיה הזו התעוררה

בציבור השופטים, בעיקר מצד נשיא בית המשפט העליון, זוהי שאלה עדינה מאד.
גובה הקנס נתון לשיקול דעתו של כל שופט, אין אנונו יכולים לבוט ולומר
לשופט פלוני: לפה לא השלת קנס יותר גבוה. כמובן שאפשר לערער בפני
בית-משפט יותר גבוה, אבל היתה תקנה שגם בתי-המשפט הגבוהים לא הטילו
קנסות בגובה כזה שאנו חושבים שצריך להסיל. המצב בזמן האחרון הוטב.
עיתי צעדים אחדים בקשר לענין עדין זה, התחלתי בבעיית עבירות הנועה.
כינסתי את כל השופטים העוסקים בעבירות הנועה והסברתי להם שהציבור אינו
סרוצה מהקנסות הטוטלים, ויש מצב לא נורמלי על כך ששופט במחור מחד טסיל
קנס הרבה יותר גבוה מאשר שופט במחור אחר, על אותה עבירה. היה מקרה
שעל אותה עבירה נקנסו שני בהגים - אחד בתל-אביב ואחד בפתח-תקוה - ב-70
ל"ל האחד וב-7 ל"ל השני. נקבעה ועדה אשר הוטל עליה להכין כעין פחידון,
הצעה להשלת קנסות. זו תהיה רק הצעה, השופט לא יהיה מחוייב להתחשב בה,
אבל פכל מקרה יהיה ת טס כעין הדרכה, והשופטים קיבלו הצעה זו. במתו
כיוון אנו הולכים במסחים אחרים, ואנו מקווים שעל ידי זה ניטיב את המצב.

מצב הריהוט בבתי-המשפט אינו

לכבוד המדינה. בשנתיים האחרונות הוכנסו סיכלולים רבים, יש כבר בתי-
משפט שנועים להיכנס בהם.

ח. רים לשופטים ספרי חוק, ספריות השופטים

דלות, רצינו להגדיל את התקציב הזה אבל לא הצלחנו. נהיה מוכרחים להסתפק
במה שאפשר לקבל.

אנו עומדים למנות שופט שלום לנוער בצפון

הארץ. כיום יש רק שופט שלום לנוער בדרום.

אשר לשאלה על פעולות חברות הסקרים -
התביעה הכללית תחליטה אם להגיש את עבריו למשפט.

סר סוקיה:

דבר זה נתון ליקול דעתו של היועץ המשפטי,
כל זמן שלא הובא לפניו חומר טעם המטרה,
הוא יכול לקבוע אם יש להגיש משפט או לא. השאלה של ח"כ דיין צריכה
להיות כוונתית למטרה, משום שהיא צריכה לדאוג שחומר הידיעות שנכלל
בתיק יפסיק כדי להגיש תביעה משפטית. אם היועץ המשפטי יודע על
עבירה סטוייטת, הוא יכול להטיל על המטרה לחקור.

סר ארנון:

בקשר לשאלת תביעות המשפטים וביטויין התקציבי;
יזע לחברי הועדה שהשאלה איננה רק -
באיזה סכום סתכנות תביעות המשפטים, משום שהדרישה של המשפטים היא רק
חלק סדריות דוטות של סנהלים, מהנדסים וכו', כל אלה שבסיבוב הראשון
קיבלו העלמה. אמור לנו גם לשכוח שבדין שהיה לפני שנה בדבר סכונות
המשפטים, אחד הביטויים היה שהסכונות של שוטט צריכה להיות יותר גבוהה
מסכונותו של טפטן, משום שלשוטט אין אפשרות להרויח בצורה נחרת. ומוזר
סכעת במה אותה תביעה מצד המשפטים. ברור שאם תהיה העלמה בשכר המאובנים,
תהיה לה השפעה יותר גדולה על תקציב המדינה, לא בסכום של העלמה עצמה.
מאידך אינני רואה שום אפשרות להקטין בסכום הדרוש את תקציב משרד
המשפטים. ברור שכלה עלאה צריכה להיות מוטבת סקונות אחרים.

היו"ר י. גורין:

אנו עובדים לסעיף הבא - תגבולים לנכים
ולמשפחות חללים וסקוטם.

סר ארנון:

הסכום נקבע לפי החוק - על סמך ההערכה של
הסקרים הקיימים והסקרים המסוערים שיהיו.

ס. דיין:

אנו מקבלים לעתים לא רחוקות תזכירים של
נכים בדבר תביעות שונות. אני רוצה לדעת מי

סטפל בהם?

סר ארנון:

משרד הבטחון; מי שמטפל באופן טעני זהו סר
עסיר ממשרד הבטחון.

ס. דיין:

היה רצוני לשמוע מפי סר עסיר האם בענייה לתביעות.

סר ארנון:

ההרגשה שיש אצלנו היא שהטיפול בנכים הוא
כהלכה, כמעט אין ערעורים. אבל יש תמיד

אנשים שחושבים את עצמם מקרפחים.

היו"ר י. גורין:

אנו עובדים לסעיף הבא - סיוע טכני.

סר ארנון:

המימון ברובו מעזרה אמריקנית במטרה טעיף 4.

היו"ר י. גורין:

אנו עובדים לסעיף הבא - פנסיות ופיצויים
לעובדים ולמשפחות שרים. ישנה בעיה של תשלום

פנסיות לאלמנות שופטי בית-הדין העליון שנפטרו. השאלה היא מהו
הביטוח החוקי לתשלום זה, וגם לתשלום לאלמנות שרים.

סר ארנון:

זה נעשה לפי החלטת המשלה, על סמך סעיף
הסופיע בתקציב. מאחר שסופיע סעיף כזה

בתקציב, לממשלה יש זכות לקבוע את גובה התשלומים.

היו"ר י. גורין:

אינני רוצה לפנות ליועץ המשפטי בשם הועדה,
מפני שזה יעמיד בסופן שאלה את היוניות הפעולה,

אבל כדאי שהמשלה תברר בעצמה את חוקיות הפעולה.

אנו עוברים לסעיף הבא - הענקות להוזלת מצרכים חיוניים. כאן חוזרת אותה שאלה שבשאלה בשנה הקודמת, מהו בעצם סעיף זה - הוזלת מחירים עולמיים, ביטול חלקי של נובטידיות או סקורות אחרים; הצירוף הזה פוזר מאד. אני מבין שלכל שלשת הדברים האלה היה נקבע סכום, אבל לא בצורה כזו. לפי הניסוח הזה יוצא שכל הסכום יכול להיות ממוזלת מחירים עולמיים, או מביטול חלקי של נובטידיות או מסקורות אחרים.

אבל זהו הסכום. סר ארנון:

בתוך הסכום של 19 מיליון ל"י, מתארשי יערים - מ-1.8 ל"י ל-3.3 ל"י - מהו הסכום של הסוכנות?

18 מיליון ל"י בערך. סר ארנון:

יותר נום, מבחינת מדיניות הסערים, להחזיר סכום זה לסוכנות בדרך אחרת מאשר להעמיס על התקציב הכללי. היו"ר י. גורני:

אבל הרי אינם מחזירים כלל. סר דנין:

יש פעולות שבמקום שהסוכנות תעשה אותן הסדינה עושה אותן. סר ארנון:

הסדינה עושה פעולות אחרות, אין כל שייכות. זהו גזל. לא נותנים אפשרות לסוכנות לעשות התייבות. סר דנין:

אני רוצה לעורר את שאלת החטאה והגבינה האסריקניות. אנו סוכרים מצרכים אלה במחיר הריאלי, כמחיר, תנובה או לא? יותר זול. סר ארנון:

הרי זוהי התחרות עם תוצרת הארץ. למה אנחנו עושים זאת? אני מבין שאפשר לחלק מצרכים אלה לסוסדות טעד, אבל לסכור לאוכלוסיה חטאה יותר זולה - לשם מה זה בחוץ? סר דנין:

זה נותן חסכון של 3 מיליון דולר בטבע חוץ והכנסה של למעלה מ-2.5 מיליון ל"י. סר ארנון:

שטענו פעם שעושים להעלות את השער למוסדות עד 1.5 ל"י הדולר במקום 1.3 ל"י. האם זה מסתקף בתקציב? סר דנין:

לא. אם נעשה זאת צריכה לבוא הצעה חדשה כי קשה יהיה לכסות את ההפרשים. סר ארנון:

אני רוצה לציין כי קשה לדעת מה תהיה רמת המחירים העולמיים ומה תהיה מדיניות ארצות הברית בנוגע לעודפי הסוון שלה כלפי ישראל. כתבנו 3 סעיפים אלה בסעיף אחד הואיל ועדיין אין דעה ברורה מה אפשר לעשות ומה אין לעשות. ברור שכל שלשת הסקורות צריכים לתת סכום של 9,250,000 ל"י. סר דנין:

על סמך איזה בסיס בנוי אוטו זה? היו"ר י. גורני:

אנו חושבים שיש מספר נובטידיות שיש לבטל. יש בעיה בקשר עם הלול. כפי הנראה הועדה הסטפלת בבעיית הלול תמליץ על ביטול הנובטידיה למטפוא, אז יעלה מחיר הביצה. זה יהיה סכום ניכר. סר ארנון:

היותה גם ועדה בקשר לחלב, חשבו שגם ועדה זו יכולה לבוא בטקנה לבטל את הסובסידיה. מול כבוד ברור שהועדה לא תבוא בהחלטה זו, לכן מקור זה לא יהיה. יתכן ששוב נקבל עודפים מארצות הברית שכדאי לנו למכור אותם במחירם הרגיל. בסיכום - כל שלש הסקורות האלה יתנו לנו 8 עד 10 מיליון ל"י.

מה זה "סקורות אחרים"?

היו"ר י. גורלי:

החממה האמריקנית למשל.

סר ארנון:

אני מציע למחוק את הסלח, או "בטתי הסקורות בהם היא מופיע וליהחליפה בפסיקים, באופן שנוסח הסעיף יהיה: "הכנסות מהזלת מחירים עולמיים, ביטול חלקי של סובסידיות, סקורות אחרים".

היו"ר י. גורלי:

למעשה דברי ההסבר אינם מתארים על ידי הכנסת. בתקצוב זה מופיע בסעיף אחד. אבל אינני מתנגד למחוק את הסלח, או."

סר ארנון:

בקרר לסדיניות ביחס לחממה. צריך להביא בחשבון שחממה זו איננה באה במקום חממה "תזונה" אלא במקום סרגרינה. הקטור את הטבה של סרגרינה באותה מידה שחלקנו חממה. בכל הדיונים שהיו עם "תזונה" היא לא טענה על החממה. היו טענות וקשיים בקשר לגבינה. הממשלה החליטה בסוף מספר חודשים לא לחלק גבינה אמריקנית בגלל עודפי החלב שהיו במרץ. אולם יש למצוא את הדרך כיצד לקשור את הבעיה הסלקית - לגבי ענף חשוב במסך שלנו - עם האפשרות לתת לאוכלוסיה תזונה יותר זולה. ככל שקום הממשלה לא תהיה מעונינת לקבל כסויות גדולות מדי של גבינה בנסיבות אלה.

אשר לסער הדולר לגבי הסוכנות. אני חייב לענות לשאלה זו בזהירות רבה; כשהכנו את הקצוב לא דובר שיהיה שינוי בשער. אינני מוטרד שזה בלתי אפשרי שיהיה שינוי כזה, בעיה זו שייכת יותר לבעיית העליה החדשה מאפריקה. במקרה שיהיה שינוי ברור שהממשלה צריכה לבוא בתוכנית כדי להסלים את ההפסד של 18 מיליון ל"י.

אנו עוברים לסעיף הבא - תקציבים סיוואדים.

היו"ר י. גורלי:

(אין הערות)

הסעיף הבא הוא - הוצאה מועברת ו סדר הפנים -

רשויות מקומיות.

עיריית תל-אביב רואה את הסכום הזה כסס שלה, היא יכולה לקבל החלטה ולא לקבל החלטה לתבוע את ההפסד שבין הכנסות הסס ובין תשלום שכר הסורים. אינני רואה למה צריך להמשיך לפי הסדר זה שהמוצר גובה 7.5% ססס הכנסה כדי לכסות את מסכורת הסורים במאה אחוז אבל הוא תלוי באסון של הרשויות המקומיות.

אם לא יתנו את הסכום הזה, יצטרכו לשלם את ההפסד.

סר ארנון:

יכול להיות שכדאי להן לשלם את ההפסד ולקבל הכנסה נוספת.

היו"ר י. גורלי:

יש החלטה שכסף זה מוקדש למטרה זו.

סר ארנון:

הסדינה איננה יכולה, בבואה לבנות תקציב שצריך להיות מבוטס כולו על חוק, לטפוח על הסדר כזה.

היו"ר י. גורלי:

אפשר לתקן את החוק - 7.5% אלה יהיו לטובת הרשויות המקומיות עבור חינוך.

סר ארנון:

זה צריך להיות לטובת החינוך ולא לטובת העיריות.

ס. לונ:

אני מבקש שדון בהזדמנות אחרת בבעיה זו באופן יסודי.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף הבא - הוצאות לטיב וארגון (קורא פירוט הסעיף). אשר לדלות הפיתוח, אנו עוד נדון בתקציב רשות הפיתוח, ואנו מאשרים סכום זה מתוך הנחה שדון בטעיף זה באופן יותר טפורט בבואנו לדון על תקציב רשות הפיתוח. על כן אנחנו מאשרים גם את ההכנסה וגם את ההוצאה.

אנו עוברים לסעיף הבא - תשלום ריבית על חשבון סלנות חוץ וטלוות פנים.

(אין הערות)

הסעיף הבא - תשלום חובות.

(אין הערות)

הסעיף הבא - דמי סחזור לפעולות סיכון.

את שני הסעיפים האחרונים דוסי שכדאי

לפרט יותר.

איר לסעיף האחרון, אנו רוצים השנה להקדיש את הסכום המופיע בו בעיקר לפעולות

סר ארנון:

לקניית סלטי.

הפירוט המופיע בסוגריים של הסעיף, דמי סחזור לפעולות סיכון" אני מציע לכתוק.

ס. לונ:

ההצעה בתקבלה

אנו עוברים לכסה סעיפים בתקציב הפיתוח.

היו"ר י. גורי:

(א) - בנינים למוסדות צבוריים ומסלתיים.

אינני רוצה לחזור על כל הפרטה הקטורה בטעיף היסטורי זה כי הענין ידוע - יש סיליון ל"י שמתגלגל כל השנים, יתמיד מבטיחים להחזיר אותו, לסעיף "בנינים לבתי-ספר", בשנה הבאה, בהדגשה שזה לא יטפיע על התקציב שסמילא צריך להקציב. כשאני רוצה שהשנה סוקצב סכום של 1,700,000 ל"י לבנינים לבתי-ספר אני שואל - האם פירוט הדבר 2,700,000 ל"י?

סר ארנון:

לא, סכום זה כולל את הסיליון.

היו"ר י. גורי:

זאת או טרת שכוקצבים רק 700 אלף ל"י להקפת בתי-ספר, שהם למעשה 500 אלף ל"י.

בסכום זה אי אפשר לבנות כל תוכנית.

סר ארנון:

קבענו סכום זה מתוך ידיעה שיהיה עוד סיליון ל"י שטפעל הפיס. הענין הזה עומד

לדיון בוועדת השרים - יש איזה ענין יורדי - אבל ישנה כבר החלטה להוסיף עוד סיליון למטרה זו.

היו"ר י. גורי:

זאת אומרת שאני יכול להודיע מעל במת הכנסת שיש עוד סיליון ל"י נוסף.

סר ארנון:

כן.

אנו עוזרים לסעיף הבא - קרנות וטפועלים
טונים.

היו"ר י. גורלי:

בשעת הדיון על התיירות נאמר לנו שכולם
הקיבול של בתי-הסלון כרגע הוא כזה שיכול לקבל את כל תנועת התיירות.
לפי, איתום, סופיע סעיף, הלואות לעידוד התיירות - לבניית בתי-סלון?

זהו סכום להשלמת בנינים שהוחל בבנינם.

טר ארנון:

היטיבה בעלה במעה 13.15